voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 4 juli 2016

onderwerp	Jaarstukken 2015 (jaarverslag en jaarrekening)
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Dreven, A van (Adila) 2267
eenheid/afdeling	Concernstaf CSADV

Voorgesteld besluit raad

1. De voorlopige jaarstukken 2015 met voorlopige cijfers vanuit het Sociaal Domein vast te stellen
2. De definitieve jaarrekening incl. accountantsverklaring op een later moment formeel vast te stellen
3. De mogelijke mutaties op het Sociaal Domein te verrekenen met de risicoreserve Sociaal Domein
4. De behaalde boekwinst op verkoop van gemeentelijke panden in 2015 ad € 870.000 in te zetten voor extra afschrijving op bestaande investeringen in de openbare ruimte en de daarmee behaalde besparing op de structurele lasten in te zetten voor de dekking van het exploitatietekort op de verhuurde panden.
5. De bestaande bedrijfsvoeringreserves van de eenheden en de directie per 1/1/2016 op te heffen en de resterende middelen, inclusief rechten en verplichtingen, te storten in de nieuw te vormen reserve bedrijfsvoering gemeentelijke organisatie.
6. Het saldo van de rekening 2015 ad € 7.224.000 als resultaat op de balans te verwerken
7. Het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene concernreserve.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 10 april 2015

Onderwerp	Jaarstukken 2015
Versienummer	2
Portefeuillehouder	J. Brink
Informant	Adila van Dreven, Bert Tory
Eenheid/Afdeling	Concernstaf / CSADV
Telefoon	(038) 498 2267 / 2664
Email	A.van.Dreven@zwolle.nl
Bijlagen	1. Jaarverslag 2015 2. Bijlagenboek jaarverslag 2015 3. Vertrouwelijke risicoparagraaf en risico-matrix 4. Accountantsverslag 2015 PWC 5. Brief NBA en VNG over accountantscontrole

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De voorlopige jaarstukken 2015 met voorlopige cijfers vanuit het Sociaal Domein vast te stellen
2. De definitieve jaarrekening incl. accountantsverklaring op een later moment formeel vast te stellen
3. De mogelijke mutaties op het Sociaal Domein te verrekenen met de risicoreserve Sociaal Domein
4. De behaalde boekwinst op verkoop van gemeentelijke panden in 2015 ad € 870.000 in te zetten voor extra afschrijving op bestaande investeringen in de openbare ruimte en de daarmee behaalde besparing op de structurele lasten in te zetten voor de dekking van het exploitatietekort op de verhuurde panden.
5. De bestaande bedrijfsvoeringreserves van de eenheden en de directie per 1/1/2016 op te heffen en de resterende middelen, inclusief rechten en verplichtingen, te storten in de nieuw te vormen reserve bedrijfsvoering gemeentelijke organisatie.
6. Het saldo van de rekening 2015 ad € 7.224.000 als resultaat op de balans te verwerken
7. Het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene concernreserve.

Datum 10 april 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De voorlopige jaarstukken omvatten een jaarverslag en een jaarrekening. In het jaarverslag zijn opgenomen; een algemene beschouwing op de uitvoering van de begroting 2015, een financiële verantwoording op hoofdlijnen, een programmaverantwoording, de beleidsparagrafen en de verplichte paragrafen.
De jaarrekening bestaat uit de gespecificeerde balans met toelichting en een overzicht van de staat van baten en lasten. In het bijlagenboek zijn meer gedetailleerde, cijfermatige overzichten opgenomen.
Voorts wordt verwezen naar twee websites te weten: zwolle.jaarverslag-2015.nl waar een digitale, doorklikbare, versie van de jaarrekening is opgenomen;
http://bit.ly/PnCQSY waar gerapporteerd is over de voortgang van de (grote) projecten. Hierin zijn de bevindingen naar aanleiding van het rapport van Lysias (nog) niet verwerkt.
Een accountantsverklaring is nog niet beschikbaar. Onder argument 1.1 wordt hierop nader ingegaan.

Beoogd effect
Door de raad vastgesteld voorlopig jaarverslag en jaarrekening.

Argumenten

1.1. Aangezien de cijfers voor het Sociaal Domein nog voorlopig zijn en de accountantscontrole nog niet is afgerond kan alleen een voorlopige jaarrekening worden vastgesteld
Op grond van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de jaarrekening vast en zendt het college deze voor 15 juli aan gedeputeerde staten (artikel 200 Gemeentewet). Het niet op tijd kunnen beschikken over de verantwoordingsinformatie met controleverklaring vanuit de SVB en een aantal andere zorgaanbieders leidt er toe dat een definitieve jaarrekening met accountantsverklaring niet voor 15 juli kan worden vastgesteld door de gemeenteraad. Daarom wordt de voorlopige jaarrekening inclusief het accountantsverslag 2015 voor 15 juli aan de provincie gezonden. Het accountsverslag (bijlage 4) bevat een aantal aanbevelingen/aandachtspunten waar invulling aan gegeven zal worden maar deze hebben vooral een technisch karakter en zijn niet fundamenteel voor het accountantsoordeel. Het verslag laat zich positief uit over het niveau van de interne beheersing en geeft aan dat de grondexploitaties goed in control zijn.

Werkwijze en planning Sociaal Domein:
De VNG geeft in haar 2e leden brief aan dat de voorlopige jaarrekening zonder afgeronde accountantscontrole en zonder controleverklaring volgens oorspronkelijke planning in de raad behandeld kan worden. Door nu de voorlopige jaarrekening met de voorlopige cijfers Sociaal Domein vast te stellen en het accountantsverslag van onze accountant PWC te bespreken, kunnen we conform onze beleidscyclus verder werken. Deze werkwijze is met onze accountant afgestemd.
Vervolgens worden de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders en van SVB, CAK naar verwachting in juni ontvangen en intern gecontroleerd. Onze accountant houdt er rekening mee dat hij eind juni en begin juli zijn controle op de jaarstukken Sociaal Domein kan uitvoeren. De intentie is om voor 15 juli de accountantscontrole af te ronden.

Datum 10 april 2015

De beschikbare jaarstukken worden met het accountantsverslag van de accountant -dan wel, indien al verstrekt- de accountantsverklaring, voor 15 juli aangeboden aan de Gedeputeerde Staten. Hierover wordt uw raad in juli geïnformeerd.

Informatie jaarrekening 2015 Sociaal Domein

In onze informatie nota d.d. 20 februari bent u al ingelicht over de ontwikkelingen rondom de rechtmatigheid sociaal domein 2015 en de verstrekte informatie vanuit de VNG hierover.
Zoals we in deze informatie nota hebben beschreven, had de VNG in februari de verwachting dat:

- de afrekeningen vanuit SVB, CAK veel onzekerheden zullen kennen en de bijbehorende accountants verklaringen veel later in 2016 zullen worden opgeleverd (juni 2016).
- de eindafrekeningen vanuit de zorgaanbieders veel onzekerheden zullen bevatten.
- dit betekent dat de accountant mogelijk onvoldoende onderbouwingen binnen krijgt om een tijdige, gefundeerde verklaring te kunnen verstrekken. Dit kan leiden tot vertraging in het verstrekken van de accountants verklaring.

Deze verwachting is inderdaad uitgekomen. De verantwoordingen vanuit de SVB, CAK en het grootste deel van de zorgaanbieders zijn nog niet binnen. Dit wordt volgens hen mogelijk voor 1 juni aanstaande. Zonder deze externe verantwoordingen kan de accountant geen oordeel over het Sociaal Domein vormen.
In onze informatie nota hebben we ook aangegeven dat, al zijn alle verantwoordingen binnen, de VNG nog verwacht dat door accountants bij de gemeentelijke jaarrekeningen over 2015 veel niet goedkeurende accountantsverklaringen worden afgegeven omdat het de vraag is of SVB, CAK en zorgaanbieders een goedkeurende accountantsverklaring krijgen.
Of dit ook voor de Gemeente Zwolle geldt, zal moeten blijken aangezien de accountant bepaalt, of en welke verklaring zij afgeven.

Stand van zaken :

Zoals VNG al eerder in haar verwachtingen communiceerde, zijn en komen de verantwoordingen veel later binnen, ook bij de Gemeente Zwolle.
Daar waar de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) per brief d.d. 17-2-2016 nog de verwachting had dat de controle informatie rondom de PGB's vanuit de SVB beschikbaar zou zijn per 1 april 2016, is dit door de SVB recentelijk uitgesteld tot 1 juni a.s.
De afzonderlijke verantwoordingen van zorg aanbieders dienen conform het landelijk controleprotocol voor 1 april gereed te zijn. Ook hier is deze datum grotendeels niet gehaald. Op moment van schrijven is er bij de Gemeente Zwolle (afhankelijk van het product) ca. 15% tot 25% aan verantwoordingen binnen. Ook BVO Jeugd geeft min of meer hetzelfde beeld weer.
In de contacten met de zorgaanbieders wordt veelal door hen aangegeven dat deze productieverantwoordingen wel leverbaar zijn, op redelijke termijn, met als richtdatum voor 1 juni a.s.

2.1. Formele vaststelling van de jaarrekening volgt na ontvangst van het accountsoordeel

De formele vaststelling van de definitieve jaarrekening kan pas plaatsvinden als de accountant klaar is met zijn controle en zijn accountantsverklaring heeft afgegeven. Dit zal zijn na het zomerreces.

3.1. De risicoreserve Sociaal Domein is beschikbaar om mutaties te verrekenen

De financiële mutaties die op het vlak van het Sociaal Domein nog doorgevoerd moeten worden, zullen verrekend worden met de risicoreserve Sociaal Domein.

Datum 10 april 2015

4.1. Boekwinsten op verkoop gemeentelijke panden worden conform eerdere besluitvorming ingezet om het exploitatietekort op de verhuurde panden te verlagen

Bij de behandeling van de begroting 2015 is besloten de boekwinsten op de verkoop van de gemeentelijke panden in te zetten voor het dekken van de huurderving op de exploitatie van de verhuurde panden. In 2015 is een boekwinst behaald van € 1,33 mln.. Van dit bedrag is bij de begroting 2016 besloten eenmalig € 458.000 in te zetten voor het exploitatietekort op verhuurde panden in 2016. Het restantbedrag ad € 870.000 zetten wij in voor extra afschrijving op investeringen met een maatschappelijk nut (met name investeringen in de openbare ruimte) waardoor er € 88.000 aan rente en afschrijvingslasten vrijvalt. De hierdoor ontstane structurele ruimte zetten wij in voor de dekking van het exploitatietekort op de verhuurde panden.
De af te schrijven boekwaardes betreffen:

- Verfsystemen stalen bruggen (boekwaarde € 240.000, lasten € 23.600)
- Verfsystemen fietstunnels (boekwaarde € 103.000, lasten € 10.100)
- Renovatie fietspad Weteringkade (boekwaarde € 232.000, lasten € 18.300)
- Houten bruggen (boekwaarde € 130.000, lasten € 17.200)
- Bermverlaging (boekwaarde € 58.000, lasten € 8.300)
- Vervanging betonstraatstenen (boekwaarde € 27.000, lasten € 2.200)
- Fundatie hoofdlagen wegen (boekwaarde € 80.000, lasten € 8.700)

5.1. Samenvoeging bedrijfsvoeringreserves tot één nieuwe reserve vloeit voort uit organisatiewijziging

<u>Huidige situatie tot en met 2015</u>

In de huidige opzet maken we onderscheid in bedrijfsvoeringreserves (BVR) per eenheid, concernstaf, directie, griffie en het SSC. Onttrekkingen en toevoegingen aan de BVR dienen primair ter egalisatie van de bedrijfsvoeringresultaten. Daarnaast kan de E manager –binnen vastgestelde marges en concernregels- de BVR gebruiken voor incidentele bestedingen die de kwaliteit van de bedrijfsvoering bevorderen. Per eenheid is een maximumomvang voor de BVR bepaald. De maximumomvang van de eenheidsreserves ligt in 2016 op € 2.118.000., excl. directie en griffie. Voor de griffie is het maximum bepaald op € 14.000 en voor de directie bedraagt de huidige stand ca. €. 300.000.
De maximumomvang wordt jaarlijks met inflatiecorrectie aangepast.

<u>Nieuwe situatie vanaf 2016</u>

Ingaande 2016 ontstaat een nieuwe situatie, enerzijds vanwege de vorming van het programma bedrijfsvoering waarin alle indirecte kosten van de eenheden en de directie zijn verwerkt, anderzijds het voornemen om in 2016 de eenheidsstructuur op te heffen. Deze veranderingen hebben o.a. tot gevolg dat de bedrijfsvoeringreserves per eenheid komen te vervallen.
Vanuit het oogpunt van sturing en beheersing van de bedrijfsvoeringkosten en het voorkomen van jaarlijkse (te forse) schommelingen in het totale bedrijfsvoeringresultaat wordt voorgesteld de huidige bedijfsvoeringsreserves samen te voegen tot één algemene bedrijfsvoeringreserve De volgende punten zijn van belang:

- Doelen van de BVR:
    - het egaliseren van tekorten en overschotten op het begrotingsprogramma Bedrijfsvoering
    - gebruiken voor incidentele bestedingen die de kwaliteit van de bedrijfsvoering bevorderen
- De maximumomvang van de BVR wordt gehandhaafd op het huidige maximum te weten een bedrag van €. 2,4 mln. (€. 2,1 mln. eenheid BVR's + €. 0,3 mln directie BVR).
- De bedrijfsvoeringreserve van de griffie blijft gehandhaafd.

- Voor het SSC wordt eind 2015 een afzonderlijke bedrijfsvoeringreserve gevormd waarmee voor- en nadelen in de standaardwerkzaamheden worden verrekend. Voor- en nadelen in de maatwerkwerkzaamheden worden verrekend met de partners.
- De maximumomvang van de reserves worden jaarlijks bijgesteld met inflatiecorrectie.

Risico's

Risicomanagement

In de weerstandsparagraaf van deze jaarrekening 2015 is berekend dat voor het afdekken van de financiële risico's een weerstandsbuffer van € 28,4 mln. noodzakelijk is. Dit is inclusief de benodigde financiële buffer voor het afdekken van grondexploitaties en de risico's in het sociaal domein. De risicoberekening is conform de door de raad vastgestelde methodiek gebeurd zoals vermeld in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.
Als onderlegger van de in het jaarverslag opgenomen paragraaf weerstandsvermogen en risico's is onder geheimhouding een risicomatrix met vertrouwelijk risico informatie aan u toegezonden.

Sociaal Domein

Doordat de accountant later in de tijd zijn accountantsverklaring zal verstrekken, is hij verplicht volgens de accountantsrichtlijnen om andere jaarrekeningposten opnieuw op materiele wijzigingen te toetsen. Dit kan vervolgens leiden tot mogelijke cijfermatige bijstellingen, ook buiten het Sociaal Domein om.

Financiën

Ten opzichte van de laatste gewijzigde begroting 2015 laat de jaarrekening 2015 een positief resultaat zien van € 7.224.000.
Dit resultaat is in hoofdlijnen te onderscheiden in een voordelig resultaat op de budgetten van het sociaal domein van €. 4,2 mln. en een voordelig resultaat op de overige programma's van €. 3,0 mln.
Sociaal domein:
Uit de (voorlopige) rapportage van de SVB blijkt dat de uitgaven persoons gebonden budget (pgb) ca. €.2 mln lager uitvallen dan geraamd. Anderzijds is het voordeel ontstaan door een zekere mate van behoedzaamheid omdat het verloop van de diverse uitgaven onvoldoende kon worden ingeschat. Hierbij valt met name te denken aan de vervoer- en woonvoozieningen, Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en maatschappelijke participatie.
Overige programma's:
Het voordeel is deels structureel en deels incidenteel van aard. Structurele voordelen zijn behaald op leerlingenvervoer, veiligheidsregio en de O.Z.B. De grootste incidentele voordelen zijn behaald op de bouwleges, niet benutte deel post onvoorziene uitgaven en de vrijval van een voorziening in verband met vervallen risico's met betrekking tot de overgang van Essent naar RWE.
Het nadelig vastgoedresultaat per 31-12-2015 (MPV 2016) ad € 5.324.390 is verrekend met de algemene concernreserve onderdeel weerstandsvermogen vastgoed.
Het resultaat 2015 is verwerkt op de balans. Voorgesteld wordt het voordelig resultaat toe te voegen aan de algemene concernsreserve.

Communicatie

Het contact met de pers vindt plaats op 10 mei.
Op 24 mei vindt er een bespreking plaats tussen het afstemmingscomité en de accountant.

Vervolg

Datum 10 april 2015

De formele vaststelling van de definitieve jaarrekening vindt plaats nadat de accountant zijn accountantsverklaring heeft afgegeven. Dit zal zijn na het zomerreces.

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw I. Geveke, secretaris

Zwolle

Besluit

Jaargang	2016
Onderwerp	Jaarstukken 2015 (jaarverslag en jaarrekening)

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 25-04-2016

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 4 juli 2016,

de voorzitter,

de griffier,